

- Приједлог председника Народне скупштине Републике Српске -

Позивајући се на Повељу Уједињених нација;

Позивајући се на Универзалну декларацију о људским правима; Позивајући се на Међународни пакт о грађанским и политичким правима;

Позивајући се на Међународну конвенцију о укидању свих облика расне дискриминације; Позивајући се на Конвенцију Уједињених нација о спрјечавању и кажњавању злочина геноцида;

Подсјећајући на принципе међународног права утврђене у пресудама Нирнбершког трибунала, којима су нацистичке организације и њихови припадници проглашени одговорним за ратне злочине и злочине против човјечности;

Подсјећајући да је побједа над нацизмом у Другом свјетском рату створила услове за оснивање Уједињених нација са циљем очувања међународног мира, спречавања будућих ратова и заштите човјечанства од идеологија заснованих на расној надмоћи и системском насиљу;

Подсјећајући на бројне резолуције Генералне скупштине Уједињених нација усмјерене на сузбијање величања нацизма, неонацизма и сродних идеологија, укључујући резолуције 60/143 (2005), 61/147 (2006), 62/142 (2007), 63/162 (2008), 64/147 (2009), 65/199 (2010), 66/143 (2011), 67/154 (2012), 68/150 (2013), 69/160 (2014), 70/139 (2015), 71/179 (2016), 72/156 (2017), 73/157 (2018), 74/136 (2019) и 75/169 (2020);

Знајући да су у резолуцијама Уједињених нација осуђени сви облици величања нацистичких организација, укључујући SS формације и њихове сараднике попут усташа, као и покушаји њихове рехабилитације у савременом политичком и јавном дискурсу;

Наглашавајући да сваки облик пропаганде заснован на идејама расне или етничке надмоћи, као и ширење мржње и нетрпеливости према етничким, националним или вјерским групама, представља директну пријетњу миру, стабилности и основним људским правима;

Изражавајући дубоку забринутост због актуелне појаве и ширења екстремистичких политичких пропагандних активности путем концерата, ревизионистичких квазинаучних скупова и публикација, интернета и друштвених група које промовишу идеологије мржње или ксенофобије, укључујући неонацистичке и усташке навијачке, цивилне и музичке групе што доводи до ревитализације и јавног промовисања симбола, поздрава и идеолошких елемената усташког покрета;

Наглашавајући да величање нацистичког покрета, неонацизма и усташа сарадника нацистичког режима већ поприма различите облике, као што су иницијативе или подизање споменика, одржавање јавних манифестација и окупљања, преименовање улица, као и покушаје представљања сарадника нацистичког режима као учесника националноослободилачких покрета или чак као хришћанских светитеља;

Констатујући да је усташки режим Независне Државе Хрватске функционисао као савезник и дио ширег нацистичког поретка у Европи током Другог свјетског рата, те да

је у оквиру тог поретка спроводио системску политику геноцида, расних закона, масовних прогона и истребљења над Србима, Холокауст над Јеврејима и геноцид над Ромима, укључујући масовна убиства, депортације, концентрационе логоре, присилне асимилације и уништавање културног идентитета читавих заједница;

Истичући да је идеологија усташког покрета заснована на концептима етничке и вјерске мржње, расне искључивости и политике етничког чишћења, што представља облик идеологије који у савременом међународном праву спада у категорије екстремистичких идеологија;

Наглашавајући да сваки покушај величања, оправдавања или релативизације усташке идеологије, њених симбола, организација и носилаца власти представља облик величања сарадника нацистичког режима и као такав спада у категорије појава које су осуђене у резолуцијама Уједињених нација о сузбијању величања нацизма и неонацизма;

Истичући да величање идеологија које су почивале на геноциду, расној мржњи и етничком прогону представља опасност за демократске институције, друштвену стабилност и културу сјећања на жртве;

Подсјећајући да је памћење жртава геноцида, Холокауста и других злочина против човјечности морална и правна обавеза савремених друштава;

Подсјећајући да је искуство Геноцида над Србима у НДХ наглашено у Декларацији Скупштине српског народа у Босни и Херцеговини од 24. октобра 1991. године, Декларацији о проглашењу Републике Српског Народа Босне и Херцеговине од 9. јануара 1992. године, Уставу Републике Српске од 28. фебруара 1992. године, те у Декларацији о геноциду Независне Државе Хрватске над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог свјетског рата, од 22. октобра 2015. године, и у Закључцима Народне скупштине у вези са разматрањем Информације о „Резолуцији о поштовању жртава фашистичког режима и покрета“ од 1. јуна 2020. године;

Подсјећајући да су наведени међународни акти дио дејтонског уговорног поретка Босне и Херцеговине који је успостављен Општим оквирним споразумом за мир у Босни и Херцеговини;

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 179. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 66/20): Народна скупштина Републике Српске на сједници одржаној усвојила је

РЕЗОЛУЦИЈУ
О ОСУДИ И ЗАБРАНИ ПРОМОВИСАЊА И ВЕЛИЧАЊА ИДЕОЛОГИЈЕ И
СИМБОЛА НЕЗАВИСНЕ ДРЖАВЕ ХРВАТСКЕ И ДРУГИХ УСТАШКИХ,
НАЦИСТИЧКИХ И ФАШИСТИЧКИХ ИДЕОЛОГИЈА И СИМБОЛА

I

Народна скупштина Републике Српске констатује да идеологија Усташког покрета, која је заснована на расној, етничкој и вјерској мржњи, и која је идеолошка основа за извршење геноцида, злочина против човјечности и других тешких кршења међународног права, припада категорији идеологија заснованих на идејама расне или етничке надмоћи и дискриминације, које су као такве осуђене међународним правом.

Народна скупштина Републике Српске истиче да пропаганда, промовисање, оправдавање или величање усташке идеологије, њених организација, симбола или историјских носилаца власти и њихових сарадника обједињује вишестепене индикаторе предстојећег геноцида према класификацији прихваћеној од стране Канцеларије Уједињених нација за превенцију геноцида и заштиту (*United Nations Office on Genocide Prevention and the Responsibility to Protect*), те да Конвенција о кажњавању и спрјечавањању злочина геноцида из 1948. године, налаже позитивноправну обавезу њиховог елиминисања, кажњавања и спрјечавања.

Народна скупштина Републике Српске наглашава да пропаганда, промовисање, оправдавање или величање усташке идеологије, њених организација, симбола или историјских носилаца власти и њихових сарадника представља облик ширења идеја заснованих на расној или етничкој надмоћи и као такво спада у категорију појава које државе, у складу са Међународном конвенцијом о укидању свих облика расне дискриминације, имају обавезу да осуде, забране и санкционишу.

Народна скупштина Републике Српске осуђује сваки облик величања нацистичког и усташког покрета, њихових идеологија, организација, симбола и истакнутих носилаца власти и њихових сарадника, укључујући али не ограничавајући се на иницијативе или подизање споменика и меморијала, именовање улица, јавних институција или мјеста по припадницима тих покрета, одржавање јавних манифестација на којима се величају и поздрављају, употребу симбола, ознака и поздрава повезаних са тим идеологијама.

II

Народна скупштина Републике Српске осуђује све облике историјског ревизионизма који имају за циљ релативизацију или негирање злочина почињених током Другог свјетског рата, умањивање или негирање геноцида над Србима у Независној Држави Хрватској, рехабилитацију сарадника нацистичког режима и усташког покрета.

Народна скупштина Републике Српске осуђује све облике јавног промовисања и употребе симбола, ознака и поздрава повезаних са усташким покретом и Независном Државом Хрватском, укључујући али не ограничавајући се на симбол „У“, поздрав „За дом спремни“, заставу Независне Државе Хрватске, симболе и ознаке формација које су дјеловале у оквиру нацистичког поретка.

Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да припреми и у скупштинску процедуру упути приједлог измјена и допуна прописа којима би се јасно и недвосмислено инкриминисало промовисање и величање идеологије и симбола Независне

Државе Хрватске и других усташких, нацистичких и фашистичких симбола и идеологија, те предвидјеле одговарајуће санкције.

Народна скупштина Републике Српске осуђује све појаве савремене ревитализације и јавног величања нацистичке, неонацистичке и усташке идеологије, као облик ширења етничке и вјерске мржње, антисемитизма, србофобије, исламофобије и других облика нетрпељивости.

III

Народна скупштина Републике Српске позива надлежне институције да, у складу са важећим законодавством и међународним обавезама, предузму одговарајуће мјере ради спречавања финансирања организација и покрета који промовишу нацистичке, фашистичке или усташке идеологије, санкционисања и кажњавања јавног подстицања на расну, етничку или вјерску мржњу, као и ради спречавања јавних окупљања на којима долази до величања таквих идеологија, истицања њихових симбола и парола, те употребе њихових поздрава.

Народна скупштина Републике Српске позива све демократске политичке актере и јавне институције да јасно и недвосмислено осуде сваку идеологију засновану на расној надмоћи, етничкој и вјерској мржњи или историјском ревизионизму, те да се уздрже од политичке или јавне сарадње са појединцима, организацијама и покретима који промовишу такве идеје.

Народна скупштина Републике Српске изражава своју трајну предедијеленост да, у складу са међународним правом, демократским принципима и цивилизацијским вриједностима, доприноси борби против свих облика расизма, ксенофобије, антисемитизма и екстремизма, те да штити достојанство и сјећање на жртве геноцида, Холокауста и других злочина против човјечности.

IV

Народна скупштина Републике Српске наглашава значај образовања младих о опасностима идеологија заснованих на расној, вјерској и етничкој мржњи.

Народна скупштина Републике Српске наглашава значај очувања историјске истине о злочинима почињеним током Другог свјетског рата.

Народна скупштина Републике Српске посебно осуђује ширење усташке пропаганде и других облика идеолошког или вјерског фанатизма путем интернета и дигиталних платформи што посебно погађа дјецу и омладину, те захтијева од надлежних институција да покрену поступке уклањања таквог садржаја са интернета и дигиталних платформи.

Народна скупштина Републике Српске подржава и подстиче сарадњу са међународним организацијама и институцијама у борби против усташтва, расизма, ксенофобије, антисемитизма и екстремистичких идеологија.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Др Ненад Стевандић